T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/310
KARAR NO : 2024/522
KARAR TR : 02/12/2024

ÖZET: Davacının, 6721 sayılı Kanun'un Ek 1/1-a maddesi kapsamında davalı Vakfın yurt dışı temsilciliğinde müdür yardımcısı sıfatıyla görev yapmakta iken, geçici görevlendirilmesinin feshi nedeniyle, işe idesi veya İş Kanunundan kaynaklanan parasal haklarının tazmini istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : ****
Vekili : ****
Davalı : Türkiye Maarif Vakfı Başkanlığı
Vekili : ****

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin, davalı Türkiye Maarif Vakfı ile yaptığı *"belirsiz süreli iş sözleşmesi"* kapsamında yurt dışında görev yaptığı sırada iş sözleşmesinin davalı tarafından geçerli bir neden olmaksızın ve haksız bir şekilde usulüne aykırı olarak feshedildiğini, iş akdinin feshinin geçersizliğinin tespiti kararı ile birlikte İş Kanunu'nun 21. maddesi gereğince davalı işverenin müvekkilinin 1 ay içerisinde işe başlatılmasını, başlatılmaması halinde müvekkiline 8 aylık ücreti tutarında tazminat ödenmesi, mahkeme tarafından verilecek kararın kesinleştirilmesine kadar müvekkilin çalıştırılmadığı süreler için müvekkiline 4 aylık ücret ve diğer tüm haklarının ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili cevap dilekçesinde; müvekkili vakfın eğitim faaliyetleri görüntüsü altında yurtdışında yıkıcı terör faaliyetleri yürüten örgütlerle FETÖ/PYD ile mücadelede etkin rol üstlendiğini, vakfın kamu yararına faaliyet gösteren bir vakıf niteliğinde teşekkül ettirildiğini, müvekkili Vakfın faaliyetleri kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı memur statüsünü haiz davacının, bir işçi olmamakla birlikte memur statüsü korunarak görevlendirilmesinin yapıldığını, 05/10/2021 tarihinde Somali Temsilciğinde Okul Müdür Yardımcılığı unvanı ile Cibuti Temsilciği bünyesinde görev yeri değişikliği tevdi edildiğini, 21/06/2022 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığına görevlendirilmesinin iptali kapsamında talep gönderildiği, 30/06/2022 tarihinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından cevap yazısı geldiğini ve Bakanlık bünyesindeki görev yerine iadesinin uygun bulunduğunu, davada görevli mahkemenin idare mahkemesi olduğunu, müvekkili vakıf ile davacı arasında iş kanunundan kaynaklı bir iş sözleşmesi bulunmaması sebebiyle davanın görevsizlik nedeniyle reddinin gerektiğini, davacının müvekkili kurumda görevlendirildiğinde halihazırda memur olması sebebiyle işe iadenin hukuken mümkün olmadığını, davacının görevlendirilme ve görevlendirilmenin sona erdirilmesi işlemlerinin MEB kararı ile gerçekleştiğini ve işe iade kavramının oluşabilmesi için taraflar arasında geçerli bir iş sözleşmesinin varlığının gerektiğini, davacının işe iade sürecinin devam etmesi sürecinde Milli Eğitim Bakanlığına başvuru yaptığını ve bunun sonucunda tekrar göreve iade edilerek görevlendirileceği okulu beklediğini ileri sürerek davanın görev yönünden reddini savunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesi 03/11/2022 tarih ve E.2022/650, K.2022/755 sayılı kararı**ile, davada idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın usülden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulması üzerine, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 29. Hukuk Dairesi 14/09/2023 tarih ve E.2023/144, K.2023/1999 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Mahkeme kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Davanın 4857 sayılı kanunun 21. maddesi kapsamında feshin geçersizliğinin tespiti ile işe iade ve maddi sonuçların tespiti davası olduğu, taraflar arasında işçi işveren ilişkisi olup olmadığının ve yargı yolunun caiz olup olmadığının belirlenmesi gerektiği,

Davacı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak 657 sayılı kanun kapsamında öğretmen olarak görev yapmakta iken yurt dışında eğitim faaliyetinde görev almak üzere 06/05/2019 tarihinden itibaren davalı vakıfta belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışmaya başladığını, davalı tarafça görevlendirilmesinin 27/06/2022 tarihinde sona ereceği mail yoluyla bildirilerek iş akdine haklı ve geçerli neden olmaksızın son verildiğinden bahisle işe iade davası açtığı, davalı ise davacının 21706/2022 tarihinde

görevlendirilmesinin kaldırılması için Milli Eğitim Bakanlığına gönderilen yazı üzerinde bakanlıkça 30/06/2022 tarihinde göreve iadesi uygun görüldüğünden görevlendirmenin sona erdiğini beyan ettiği, tarafların anlatımı ve sunulan belgelere göre davacının memur olup idari işlemle davalı Vakıf'ta görev aldığı ve yine idari işlem ile görevinin sona erdiği, davacının özlük işlemlerinin Milli Eğitim Bakanlığı'nca tutulduğu, ücret ödemelerinin bu görevlendirmeye ait ek ödeme haricinde asıl olarak bakanlık tarafından yapıldığı ve davacının memur olarak halen bakanlıkta görevinin devam ettiği, söz konusu görevlendirmenin tamamen Milli Eğitim Bakanlığı'nın insiyatifi ile idari işlem olarak tesis edildiği, bu idari işlemin davacı ve davalı arasında iş sözleşmesi kurulmasına imkan tanımayacağından uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olmakla davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK.'un 114 ve 115maddeleri uyarınca davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

HÜKÜM: gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1- Açılan davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle USULDEN REDDİNE,..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **İstanbul 7. İdare Mahkemesi 13/05/2024 tarih ve E.2023/2429 sayılı kararı**ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; davacı tarafından, Türkiye Maarif Vakfı ile yaptığı "belirsiz süreli iş sözleşmesi" kapsamında yurt dışında görev yaptığı sırada iş sözleşmesinin davalı tarafından geçerli bir neden olmaksızın ve haksız bir şekilde usulüne aykırı olarak feshedildiğini, iş akdinin feshinin geçersizliğinin tespiti kararı ile birlikte İş Kanunu'nun 21. maddesi gereğince davalı işverenin müvekkilinin 1 ay içerisinde işe başlatılmasını, başlatılmaması halinde müvekkiline 8 aylık ücreti tutarında tazminat ödenmesini, mahkeme tarafından verilecek kararın kesinleştirilmesine kadar müvekkilin çalıştırılmadığı süreler için müvekkiline 4 aylık ücret ve diğer tüm haklarının ödenmesini istemiyle adli yargıda açılan dava sonucunda, İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesi'nin 03.11.2022 tarih ve E:2022/650, K:2022/755 sayılı kararı ile "yargı yolu caiz olmaması nedeniyle HMK nun 114 ve 115. maddeler uyarınca davanın dava şartı yokluğundan usulden reddine karar verildiği, anılan kararın istinaf incelemesi sonucunda İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 29. Hukuk Dairesinin 14.09.2023 tarih ve E:2023/144, K:2023/1999 sayılı kararı ile onanarak kesinleşmesi üzerine de, bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, davacı kamu görevlisi olsa da davalı konumunda gösterilen vakfın özel hukuk tüzel kişisi olduğu, aralarındaki ilişkinin kamu görevine ilişkin olmadığı ve sözleşmeye dayandığı, diğer bir anlatımla Türkiye Maarif Vakfı ile iş kanunu hükümlerine göre aralarında yapılan ve vakıf idaresince feshedilen belirsiz süreli iş sözleşmesine ve bu kapsamdaki yurt dışı görevine dönme ve vakıf bütçesinden kendisine ödenmesi gereken parasal hakların iade edilmesi talebine ilişkin olduğu, bu nedenle uyuşmazlığın çözümünün iş mahkemelerine ait olduğu anlaşılmıştır.

Bu itibarla, uyuşmazlığı çözmekte görevli yargı yerinin adli yargı mercileri olduğu sonucuna varıldığından, yukarıda aktarılan 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca, görevli yargı merciinin belirlenmesi için, Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerekmiştir..."

6. İstanbul 7. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

7. Anayasa'nın *"A. İdarenin esasları"*, *"1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzel kişiliği"* başlıklı 123. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Kamu tüzel kişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur"

8. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Üçüncü Bölümünün Vakıflar ana başlığı altında düzenlenen *"A. Kuruluşu I. Tanımı"* başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır.

Bir malvarlığının bütünü veya gerçekleşmiş ya da gerçekleşeceği anlaşılan her türlü geliri veya ekonomik değeri olan haklar vakfedilebilir.

(İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 17/4/2008 tarihli ve E.: 2005/14, K.: 2008/92 sayılı Kararı ile.)

Cumhuriyetin Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasanın temel ilkelerine, hukuka, ahlâka,

millî birliğe ve millî menfaatlere aykırı veya belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz."

9. 4721 sayılı Kanun'un *"II. Kuruluş şekli"* başlıklı 102. maddesi şöyledir:

"Vakıf kurma iradesi, resmî senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır.

Resmî senetle vakıf kurma işleminin temsilci aracılığıyla yapılması, temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olmasına ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların belirlenmiş bulunmasına bağlıdır.

Mahkemeye başvurma, resmî senet düzenlenmiş ise vakfeden tarafından; vakıf ölüme bağlı tasarrufa dayanıyorsa ilgililerin veya vasiyetnameyi açan sulh hâkiminin bildirimi üzerine ya da Vakıflar Genel Müdürlüğünce re'sen yapılır.

Başvurulan mahkeme, mal ve hakların korunması için gerekli önlemleri re'sen alır."

10. 4721 sayılı Kanun'un *"IV. Tescil ve ilân"* başlıklı 104. maddesi şöyledir:

"Tesciline karar verilen vakıf, vakfın yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil edilir; ayrıca Vakıflar Genel Müdürlüğünde tutulan merkezî sicile kaydolunur.

Tescil kararı, başka bir mahkemece verilmiş ise, ilgili belgelerle birlikte tescil için vakfın yerleşim yeri mahkemesine gönderilir.

Yerleşim yeri mahkemesinin yapacağı bildirim üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğünce merkezî sicile kaydolunan vakıf Resmî Gazete ile ilân olunur.

Tescil ve ilân Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre yapılır."

11. 6721 sayılı Türkiye Maarif Vakfi Kanunu'nun *"Amaç ve Kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanunun amacı; yurt dışında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak örgün ve yaygın eğitim hizmetleri vermek ve geliştirmek amacıyla okul öncesi eğitimden üniversite eğitimine kadar tüm eğitim süreçlerinde burslar vermek, okullar, eğitim kurumları ve yurtlar gibi tesisler açmak, yurt içi de dâhil olmak üzere bu kurumlarda görev alabilecek eğitmenleri yetiştirmek, bilimsel araştırmalar ve araştırma geliştirme çalışmaları yapmak, yayınlar yapmak ve metotlar geliştirmek ve faaliyet gösterdiği ülkenin mevzuatına uygun diğer eğitim faaliyetlerini yürütmek için merkezi İstanbul'da olan Türkiye Maarif Vakfının kurulması ve işleyişine ilişkin usul ve esasları belirlemektir. "

12. 6721 sayılı Türkiye Maarif Vakfi Kanunu'nun *"Türkiye Maarif Vakfının organları, organların oluşumu ve görevleri "* başlıklı 3. maddesişöyledir:

"(1) Türkiye Maarif Vakfının organları Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kuruludur.

(2) Mütevelli Heyeti, Türkiye Maarif Vakfının karar organı olup on iki üyeden oluşur.

Mütevelli Heyeti; (...)1 Cumhurbaşkanı (...)1 tarafından atanan yedi daimi üye ile ikisi Millî Eğitim Bakanlığı temsilcisi olmak üzere Dışişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu temsilcilerinden teşekkül eder. Türkiye Maarif Vakfının kuruluşuna katılan gerçek kişiler ve tüzel kişi temsilcileri Türkiye Maarif Vakfının Mütevelli Heyetini oluşturur. Daimi üyeliklerde boşalma olması durumunda, daimi üyeler salt çoğunlukla boşalan üyelikler için yeni üyeler seçer. Mütevelli Heyetinin toplantılarına mazeretsiz olarak art arda üç kez veya son on toplantının beşine katılmayan üyenin üyeliği sona erer.1

(3) Mütevelli Heyeti gerektiğinde Türkiye Maarif Vakfı resmî senedinde değişiklik yapmaya yetkilidir.

(4) Mütevelli Heyeti daimi üyeleri, daimi üyeler arasından beş yıllığına bir başkan seçerler.

(5) Yönetim Kurulu, Türkiye Maarif Vakfının icra organı olup Türkiye Maarif Vakfınıtemsil yetkisini haizdir. Yönetim Kurulu, bir başkan ve altı üyeden oluşur. Yönetim Kurulu üyeleri ve başkanı Mütevelli Heyeti tarafından beş yıllığına atanır ve atanan üyeler gerektiğinde Mütevelli Heyeti tarafından görevden alınabilir. Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu üyelerini Mütevelli Heyeti içerisinden veya dışarıdan seçebilir.

(6) Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti adına Türkiye Maarif Vakfının faaliyet ve hesaplarını denetler. Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti tarafından beş yıllığına atanan beş asil ve beş yedek üyeden oluşur. Denetim Kurulunun oluşumunda Millî Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının temsilcilerine yer verilir.

(7) Türkiye Maarif Vakfı Mütevelli Heyeti üyeleri en az dört yıllık fakülte mezunlarından seçilir ve yetmiş iki yaşının bitimine kadar görev alabilirler. "

13. 6721 sayılı Kanun'un *"Mali Haklar"* başlıklı 4. maddesinin 3. fıkrası şöyledir:

"(3) (Ek :3/10/2016-KHK-676/82 md. ; Aynen Kabul: 10/11/2016-6758/1 md.) Vakıf tarafından yurtdışında görevlendirilen okul yöneticileri ve öğretmenler 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesi kapsamındaki Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmî vazife ile dış memleketlere gönderilenlere veya dış memleketlerde vazifeye alınanlara tanınan haklardan

faydalanırlar."

14. 6721 sayılı Kanun'un *"Türkiye Maarif Vakfının bütçesi ve gelirleri ile muafiyet, istisna ve indirimler"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) Türkiye Maarif Vakfı, 2 nci maddede yer alan amaç ve faaliyetleri doğrultusunda yıllık bütçe yapar. Bütçe hesap dönemi takvim yılıdır. Türkiye Maarif Vakfı, yıl içinde elde ettiği brüt gelirin en fazla üçte birini mali, idari, hukuki ve bunlara yardımcı işlerde çalışan personel, yönetim ve idame masrafları ile ihtiyatlara; kalan üçte ikisini ise Türkiye Maarif Vakfının amaçlarına, bu amaçları gerçekleştirmek için çalışan personele ve mal varlığını artıracak yatırımlara sarf ve tahsis eder. Ayrıca Türkiye Maarif Vakfı, amaçlarını gerçekleştirmek için yurt içi ve yurt dışında iktisadi işletme veya sermaye şirketi kurabilir, devralabilir ve bunlara ortak olabilir.

(2) Türkiye Maarif Vakfının gelirleri şunlardır:

a) Türkiye Maarif Vakfının amacına uygun ulusal ve uluslararası fonlardan aktarılan hibeler de dâhil olmak üzere her türlü şartlı, şartsız bağışlar ile yardımlar.

b) Yurt içi ve yurt dışı her türlü ürün, hizmet, menkul, gayrimenkul, irat ve vasiyet bağışları ile ayni ve nakdî yardımlar.

c) Vakıf faaliyetlerinden elde edilen muhtelif gelirler.

ç) İktisadi işletmeler, iştirakler ve ortaklıklardan sağlanan gelirler.

d) Vakıf taşınır ve taşınmaz varlıkları ile diğer haklarının değerlendirilmesi ile sağlanan gelirler.

e) Cumhurbaşkanı kararı ile genel bütçeden ve ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından aktarılacak tutarlar.

f) Diğer gelirler.

(3) Türkiye Maarif Vakfı;

a) Kurumlar vergisinden (iktisadi işletmeler ve iştirakler hariç),

b) Yapılan bağış ve yardımlar sebebiyle veraset ve intikal vergisinden,

c) Bu Kanunda sayılan faaliyetleri dolayısıyla yapılan işlemler yönünden harçlardan, bu kapsamda düzenlenen kâğıtlar nedeniyle damga vergisinden, sahip olduğu taşınmazları dolayısıyla emlak vergisinden,

muaftır.

(4) Türkiye Maarif Vakfı, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara diğer kanunlarla tanınan vergi, resim ve harç istisnalarından yararlanır.

(5) Türkiye Maarif Vakfına yapılacak bağış ve yardımlar gelir ve kurumlar vergisi matrahından indirilir."

15. 6721 sayılı Kanun'un *"Hüküm bulunmayan hâller"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu hükümleri uygulanır."

16. 6721 sayılı Kanun'un *"Personel görevlendirilmesi"* başlıklı Ek 1. maddesinin 1. fıkrasının a bendi ve ilgili diğer fıkraları şöyledir:

"(Ek: 3/10/2016-KHK-676/83 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/67 md.)

(1) 2 nci maddede sayılan faaliyetlerinin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan personelin temini amacıyla kamu kurumlarında istihdam edilen Devlet memurları ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanlar, Türkiye Maarif Vakfının talebi ve kendilerinin isteği üzerine kurumlarınca;

a) En fazla iki yıl süreyle Türkiye Maarif Vakfında görevlendirilebilir. Söz konusu görevlendirmeler, iki yılın dolmasından sonra gerektiğinde aynı usulle ikişer yıl süreyle en fazla üç defa uzatılabilir. Bu şekilde görevlendirilenler bu görevleri süresince aylıklı izinli sayılırlar. Bunlara, yurtdışında görev yaptıkları süre için, görevlendirildikleri ülkede sürekli görevle bulunan ve 9 uncu derecenin 1 inci kademesinden aylık alan bekâr meslek memuruna ödenmekte olan yurtdışı aylığını geçmemek üzere Mütevelli Heyetince belirlenecek tutarda Vakıf tarafından ödeme yapılabilir."

(5) Bu madde kapsamında aylıksız izin verilmek suretiyle görevlendirilenlerden,önceki görevleri sebebiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçi sayılanların; aylıksız izinli sayıldıkları sürece aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanların önceki kadroları için tespit edilen sigorta primine esas kazanç veya emekli keseneğine esas aylık tutarı esas alınmak suretiyle hesaplanacak sigorta primleri veya kişi keseneği ve kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primlerinin ödeme yükümlülüğü Türkiye Maarif Vakfına aittir. Bu fıkra kapsamına girenlerin aylıksız izinli sayıldıkları süreler emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır.

(6) Bu madde kapsamına girenler ile bunların yurtdışında birlikte yaşadıkları ve 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kişilerin yurtdışındaki sağlık giderleri, aylıksız izin dönemini geçmemek kaydıyla sürekli görevle yurtdışına gönderilen Devlet memurları için 5510 sayılı Kanunda belirlenmiş olan usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır.

(7) İlgili kurumlar, söz konusu görevlendirmeleri süresi dolmadan sonlandırabileceği gibi Türkiye Maarif Vakfının gerekçeli talebini uygun görmesi halinde de sonlandırabilir.

(8) Bu madde uyarınca görevlendirilenlerden görev süresinin bitimini veya görevlendirmenin sonlandırılmasını izleyen onbeş gün içinde görevlerine dönmeyenler memuriyetten çekilmiş sayılırlar. "

17. 6721 sayılı Kanun'un *"Türkiye Maarif Vakfının kuruluş işlemleri "* başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde Türkiye Maarif Vakfının kuruluşu, Türkiye Maarif Vakfı resmî senedi ve Türkiye Maarif Vakfının Türk Medenî Kanunu hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemler Millî Eğitim Bakanlığınca sonuçlandırılır.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Türkiye Maarif Vakfının kuruluş işlemlerinde kullanılmak ve kalanı kuruluş tamamlandıktan sonra Türkiye Maarif Vakfına devredilmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden Türkiye Maarif Vakfına bir milyon Türk lirası aktarılır.

(3) Türkiye Maarif Vakfının tescil işlemlerini müteakip bir ay içinde Mütevelli Heyeti, Türkiye Maarif Vakfının teşkilatlanmasına yönelik bütün kararları alır, bu Kanunda sayılan organların atamasını yapar ve Türkiye Maarif Vakfının iç mevzuatını mevcut yasalar çerçevesinde hazırlar. Türkiye Maarif Vakfının politikalarını ve stratejik planını, geçici bütçesini ve Türkiye Maarif Vakfının resmî internet sitesini hazırlar.

(4) Türkiye Maarif Vakfının kuruluş merkezi olarak kullanılmak üzere Maliye Bakanlığınca uygun görülen taşınmaz, bedelsiz olarak Türkiye Maarif Vakfının kullanımına bırakılır. Türkiye Maarif Vakfının kurulmasından ve teşkilatlanmasının tamamlanmasından sonra, Millî Eğitim Bakanlığının uygun gördüğü yurt dışında kamuya ait varlıklar Cumhurbaşkanı kararı ile bedelsiz olarak Türkiye Maarif Vakfına devredilir."

18. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 02/07/2018-KHK-703/185 md.)"

B) Yargı Kararı

19. Anayasa Mahkemesi 06/12/2018 tarihli ve E.2016/159 numaralı dosyada 17/6/2016 tarihli ve 6721 sayılı Türkiye Maarif Vakfi Kanunu'nun dava konusu kurallarının Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve iptal taleplerinin reddine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

"(...)

3. Vakıflar, gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal topluluklarıdır. Vakıfların kuruluşu, organları, denetimi ve diğer hususlara ilişkin temel hükümler 22/11/2011 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ile 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanunu'nda düzenlenmiştir.

4. Türkiye Maarif Vakfının (Vakıf) kurulması ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar ise 6721 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir. Kanun'un geçici 1. maddesinin (1) numaralı fıkrasında, Vakfın kuruluşu, vakıf resmî senedi ve 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre tesciline ilişkin işlemlerin Millî Eğitim Bakanlığınca sonuçlandırılacağı belirtilmiş; 6. Maddesinde de Kanun'da hüküm bulunmayan durumlarda 4721 sayılı Kanun ile 5737 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan hükümlere göre Vakıf da diğer vakıflar gibi 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre vakfın kuruluş yeri mahkemesindeki vakıf siciline tescil edilerek kurulacaktır. Bununla birlikte 6721 sayılı Kanun'da Vakfın kuruluş ve işleyişine ilişkin özel hükümler öngörülmüş, ayrıca Vakfa birtakım kamusal ayrıcalıklar tanınmıştır.

5. Kanun'un 1. maddesinde Vakfın yurt dışında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak örgün ve yaygın eğitim hizmetleri vermek ve geliştirmek amacıyla okul öncesi eğitimden üniversite eğitimine kadar tüm eğitim süreçlerinde burslar vermek, okullar, eğitim kurumları ve yurtlar gibi tesisler açmak, yurt içi de dâhil olmak üzere bu kurumlarda görev alabilecek eğitmenleri yetiştirmek, bilimsel araştırmalar ve araştırma-geliştirme çalışmaları yapmak, yayınlar yapmak ve metotlar geliştirmek ve faaliyet gösterdiği ülkenin mevzuatına uygun diğer eğitim faaliyetlerini yürütmek amaçlarıyla kurulduğu

hüküm altına alınmıştır.

6. Kanun'un 2. maddesinde, Vakfın amaçlarını gerçekleştirmek için yapacağı faaliyetler sayılmıştır. Maddeye göre Vakıf, okul öncesi eğitimden yükseköğretime kadar eğitim kurumları açabilecek; yaygın eğitim amaçlı kurslar, spor tesisleri, yurt ve lojman gibi tesisler kurabilecek ve bu kurumlarda görev yapacak kadroları yetiştirebilecektir. Ayrıca Vakıf, bu faaliyetlerini gerçekleştirmek için tesisler kurabilecek benzer faaliyetlerde bulunan kurum ve kuruluşlarla işbirliği de yapabilecektir.

7. Kanun'un 3. maddesinde Vakfın organları, organlarının oluşumu ve görevleri düzenlenmiştir. Maddeye göre Vakfın organları Mütevelli Heyeti, Yönetim Kurulu ve Denetim Kuruludur. Mütevelli Heyeti, Vakfın karar organı olup on iki üyeden teşekkül etmektedir. Heyet Cumhurbaşkanı tarafından atanan yedi daimî üye ile ikisi Millî Eğitim Bakanlığı temsilcisi olmak üzere Dışişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu temsilcilerinden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu, Vakfın icra organı olup Türkiye Maarif Vakfını temsil yetkisini haizdir. Denetim Kurulu ise Mütevelli Heyeti adına Türkiye Maarif Vakfının faaliyet ve hesaplarını denetlemektedir. Denetim Kurulu, Mütevelli Heyeti tarafından beş yıllığına atanan beş asil ve beş yedek üyeden oluşmaktadır. Denetim Kurulunun oluşumunda Millî Eğitim Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının temsilcileri yer almaktadır.

8. Kanun'un 5. maddesiyle Vakıf, kurumlar vergisi, damga vergisi, emlak vergisi, veraset ve intikal vergisi ile harçlardan muaf tutulmuş; ek 1. maddesiyle Vakfın faaliyetlerini yürütmesi için ihtiyaç duyulan personelin temini amacıyla kamu kurumlarında istihdam edilen devlet memurları ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanların Vakıfta görevlendirilmelerine imkân tanınmıştır.

9. Kanun'un geçici 1. maddesiyle Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden Vakfa bir milyon Türk lirasının aktarılması ve Vakfın kuruluş merkezi olarak kullanılmak üzere Maliye Bakanlığınca uygun görülen taşınmazın bedelsiz olarak Vakfın kullanımına bırakılması öngörülmüştür. Ayrıca maddede, Vakfın kurulmasından ve teşkilatlanmasının tamamlanmasından sonra Millî Eğitim Bakanlığının uygun gördüğü yurt dışındaki kamuya ait varlıkların Cumhurbaşkanı kararı ile bedelsiz olarak Türkiye Maarif Vakfına devredilmesine de izin verilmiştir.

(...)

Anayasa'ya ve hukukun genel ilkelerine aykırı olmamak kaydıyla kamu yararı gözetilerek merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki idarelerin bütçelerinden dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılmasına yönelik düzenleme yapma konusunda kanun koyucunun takdir yetkisi bulunmaktadır.

Vakıf; yurt dışında insanlığın ortak birikim ve değerlerini esas alarak örgün ve yaygın eğitim hizmetlerinde bulunmak, tüm eğitim süreçlerinde burslar vermek, okullar, eğitim kurumları ve yurtlar gibi tesisler açmak, eğitmenler yetiştirmek, bilimsel araştırma ve yayınlar yapmak gibi amaçlarla kurulmuştur. Vakfın belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere bir an önce kuruluş işlemlerini tamamlaması ve faaliyete başlaması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinden bir milyon Türk lirasının Vakfa aktarıldığı anlaşılmaktadır. Bu yönüyle kuralın kamu yararına aykırı olduğu söylenemez. Vakfa aktarılması öngörülen kamu kaynağının miktarının makul ve ölçülü olup olmadığı ise yerindeliğe ilişkin olup anayasallık denetimi kapsamı dışında kalmaktadır..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ınkatılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında;2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari yargı yerince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, Milli Eğitim Bakanlığında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında öğretmen olarak görev yapan davacının,yurt dışında eğitim faaliyetinde görev almak üzere 06/05/2019 tarihindenitibaren davalı vakıfta belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışmaya başladığı ileri sürülerek, davalı tarafça görevlendirilmesinin 27/06/2022 tarihinde sona ereceğinin mail yoluyla bildirilerek iş akdine haklı ve geçerli neden olmaksızın son verildiğinden bahisle, işe iadesine karar verilmesi veya 8 aylık ücreti tutarında tazminat ödenmesi, mahkeme tarafından verilecek kararın kesinleştirilmesine kadar çalıştırılmadığı süreler için 4 aylık ücret ve diğer tüm haklarının ödenmesi istemiyle açılmıştır.

23. Türkiye Maarif Vakfının kurulması ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar 6721 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir. Yukarıda belirtilenAnayasa Mahkemesi kararında da değinildiği gibidiğer vakıflar gibi 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre vakfin kuruluş yeri mahkemesindeki vakıf siciline tescil edilerek kurulmuştur. Şu halde kanun koyucunun vakfa bilinçli olarak *"kamu tüzel kişiliği"* vermediği, vakıfların Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre kurulmasını ve yine

özel hukuk tüzel kişisi olarak özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermesini istediği açıktır. Kaldı ki, vakfin kısmen kamu kaynağı kullanması, kamu kurumu olarak nitelendirilmesi için yeterli bir sebep olmadığı gibi vakfin organları da atanmış ve seçilmiş üyelerden oluşmaktadır. Netice olarak vakıf, bir tüzel kişi olmanın ötesinde özel hukuk tüzel kişisidir. Zira 6721 sayılı Kanun hükümleri de, özellikle vakfin gelirleri, yapısı, karar alma mekanizması bakımından farklı bir sonuç öngörmemektedir.

24. Yukarıda yer alan mevzuatın ve somut olayın birlikte değerlendirilmesinden; davacının idare hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu hususunda ihtilaf bulunmadığı ancak uyuşmazlık davacının asıl görev yaptığı Milli Eğitim Bakanlığı çalışmasından kaynaklanan bir alacak talebine ilişkin olmayıp, davalı vakıf tarafından görevlendirmesinin sona erdirilmesi yolundaki insan kaynakları işleminin iptali yanında vakıfta geçici olarak görevlendirilmesinden kaynaklanan ve vakıf tarafından ödenmediği iddia olunan bir alacak talebine ilişkin olduğundan, davalının bu kapsamda statüsü önem arz etmektedir. Davalı vakfin, özel hukuk tüzel kişisi olduğu, uyuşmazlığın 4721, 6721 ve 5737 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklandığı, ortada idari işlem veya idari sözleşmeden kaynaklanan ve idari yargı yetkisi dahilinde olan bir durumun bulunmadığı anlaşılmakla, davacının geçici görevlendirilmesinin sona ermesinden dolayı talep ettiği işe iadeveya tazminat ve alacaklarının özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümünün gerektiği sonucuna varılmıştır.

25. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 7. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesinin 03/11/2022 tarih ve E.2022/650, K.2022/755 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 7. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, İstanbul Anadolu 7. İş Mahkemesinin 03/11/2022 tarih ve E.2022/650, K.2022/755sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

02/12/2024 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

Dava, Milli Eğitim Bakanlığında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında öğretmen olarak görev yapan davacının,yurt dışında eğitim faaliyetinde görev almak üzere 06/05/2019 tarihindenitibaren davalı vakıfta belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışmaya başladığı ileri sürülerek, davalı tarafça görevlendirilmesinin 27/06/2022 tarihinde sona ereceğinin mail yoluyla bildirilerek iş akdine haklı ve geçerli neden olmaksızın son verildiğinden bahisle, işe iadesine karar verilmesi veya 8 aylık ücreti tutarında tazminat ödenmesi, mahkeme tarafından verilecek kararın kesinleştirilmesine kadar çalıştırılmadığı süreler için 4 aylık ücret ve diğer tüm haklarının ödenmesi istemiyle açılmıştır.

Türkiye Maarif Vakfının kurulması ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar 6721 sayılı Kanun'da düzenlenmiştir. 6721 sayılı Kanun'un *"Personel görevlendirilmesi"* başlıklı Ek 1. maddesinin 1. fıkrasının a bendi ve ilgili maddeleri; *(1) 2 nci maddede sayılan faaliyetlerinin yürütülmesi için ihtiyaç duyulan personelin temini amacıyla kamu kurumlarında istihdam edilen Devlet memurları ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanlar, Türkiye Maarif Vakfının talebi ve kendilerinin isteği üzerine kurumlarınca;*

a) En fazla iki yıl süreyle Türkiye Maarif Vakfında görevlendirilebilir. Söz konusu görevlendirmeler, iki yılın dolmasından sonra gerektiğinde aynı usulle ikişer yıl süreyle en fazla üç defa uzatılabilir. Bu şekilde görevlendirilenler bu görevleri süresince aylıklı izinli sayılırlar. Bunlara, yurtdışında görev yaptıkları süre için, görevlendirildikleri ülkede sürekli görevle bulunan ve 9 uncu derecenin 1 inci kademesinden aylık alan bekâr meslek memuruna ödenmekte olan yurtdışı aylığını geçmemek üzere Mütevelli Heyetince belirlenecek tutarda Vakıf tarafından ödeme yapılabilir.

....

(5) Bu madde kapsamında aylıksız izin verilmek suretiyle görevlendirilenlerden, önceki görevleri sebebiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçi sayılanların; aylıksız izinli sayıldıkları sürece aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanların önceki kadroları için tespit edilen sigorta primine esas kazanç veya emekli keseneğine esas aylık tutarı esas alınmak suretiyle hesaplanacak sigorta primleri veya kişi keseneği ve kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primlerinin ödeme yükümlülüğü Türkiye Maarif Vakfına aittir. Bu fıkra kapsamına girenlerin aylıksız izinli sayıldıkları süreler emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır.

(6) Bu madde kapsamına girenler ile bunların yurtdışında birlikte yaşadıkları ve 5510 sayılı Kanuna göre bakmakla yükümlü oldukları kişilerin yurtdışındaki sağlık giderleri, aylıksız izin dönemini geçmemek kaydıyla sürekli görevle yurtdışına gönderilen Devlet memurları için 5510 sayılı Kanunda belirlenmiş olan usul ve esaslar çerçevesinde karşılanır.

7) İlgili kurumlar, söz konusu görevlendirmeleri süresi dolmadan sonlandırabileceği gibi Türkiye Maarif Vakfının gerekçeli talebini uygun görmesi halinde de sonlandırabilir.

8) Bu madde uyarınca görevlendirilenlerden görev süresinin bitimini veya görevlendirmenin sonlandırılmasını izleyen on beş gün içinde görevlerine dönmeyenler memuriyetten çekilmiş sayılırlar. " şeklinde düzenlenmiştir.

Dosyanın incelenmesinden; Türkiye Maarif Vakfi İnsan Kaynakları Daire Başkanlığının 30/04/2019 tarih ve E.1005 sayılı yazısı ile, Milli Eğitim Bakanlığınca uygun görülmesi halinde davacının6721 sayılı Kanun'un ek 1/1-a maddesi uyarınca 2 yıl süreyle Vakıfta görevlendirilmesinin Milli Eğitim Bakanlığından talep edildiği, Milli Eğitim Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünün 07/05/2019 tarih ve 9031203 sayılı yazısı ile; davacının Vakıfta geçici görevlendirilmesinin uygun görüldüğü ve27/06/2022 tarih ve 52792880 sayılı yazısı ile de görevlendirmenin iptal edildiği anlaşılmıştır.

Davacının Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okulda sürekli ve düzenli nitelikteki kamu hizmetinde çalıştığı, statüsü, göreve alınması, hak ve yetkileri gözetildiğinde, İdare Hukuku kapsamında bir kamu personeli olduğu açıktır. Davacı Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okulda öğretmen olarak görev yapmaktayken kurum amirinin onayı ile davalı Vakfin yurt dışı temsilciliğinde müdür yardımcısı sıfatıyla 6721 sayılı Kanun'un Ek 1/1-a maddesi gereği görevlendirildiği,6721 sayılı Kanunda; bu şekilde görevlendirilen personelin aylıksız izinli sayıldığı, aylıksız izinli sayıldıkları sürece aynı kapsamdaki sigortalılık ilişkilerinin devam ettiği ve bu süreçteki çalışmalarının emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta pirimine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki hükümlerin birlikte değerlendirilmesinden; Türkiye Maarif Vakfindaki görevlendirmenin davacının memur statüsünü değiştirmeyeceği, işçi statüsünde bulunmadığı, kamu görevlisi olarak talep olunan alacaklarla ilgili yargısal denetimin 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesi uyarınca idari yargı yerlerine ait olduğu sonucuna ulaşıldığından adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN